

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришество "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщений в газеті рукопис не звертається, хіба що дописувач вразі зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на випадок її непоміщення та залучити поштову марку на її періську.

СМІЛО ТОВАРИШІ РАЗОМ!

Цей бадьорій, повний віри оклик лунає сьогодні скрізь між класово свідомим укр. робітництвом Канади. В усіх ударих ворогів робітництва і бідного фермерства за кожним разом організовані працюробні українські маси Канади відбивали і відбивають. Низьким підліми брехнями наші вороги не можуть пошкодити і наші робітничі організації. В усіх очередах та клеветах не мали найменшого успіху. Казали, що ми — "москвофіли", "капани", "американські слуги" і т. д. Казали, що працюємо за московський трон, видаємо за них газети, брешемо і туманімо. Але праця наша чесна і пряма була найкращою відповіддю відним клеветникам. Ми доказали, що українська і мова і культура дорожчі для нас, як для кришківних "патріотів". Не на словах, а на ділі ми доказали велику працю в культурному напрямку виховання працюробних мас. Наш Український Робітничий Дім в Вінніпегу і інші класові Діми по Канаді — видвинені за дрібно-підліми жертви робітництва. Наша газета і видавництво підтримують виключно грішми робітників та бідних фермерів. Ніколи ми не воювали демагогією і порожніми фразами, тільки правдою та доказами. Українська робітничая організація, це не приватна спілка купці "бізнесовців" — а душа та майно великої свідомої українсько-робітничої родини в Канаді. В нас чисті руки і за нами нема в світі чорної плями. Ми не ті, що ходили і ходять від Анди до Канади та мінюють свої маски, якби брудні сорочки. За нами літа чесної праці і дорога наша віра. Все це тиждень признають навіть найзапекліші вороги наші і власне за це не нападять нас. Бо хіба чесна людина може непадіти чесну? А непадість це тільки доказ, що ми у великому поступасмо правдиво. Ворогів наших ми борюємо не тільки організаційно і свідомо, але й правдою, чесною та культурністю. Що говоримо, то й робимо. Радіємо разом і сумуємо разом. Бо ми не один, а всі — єдиний український робітничий колектив Канади.

Вороги наші, кубілюючи, що редакція "Укр. Роб. Вістей" заплатила кількасот доларів кошту за процес — кидають демагогічну фразу: "Кількашайсть сот робітничих доларів пішло, якби з багата тріснув".

Але чому вони не мають сміливості сказати: "Кому саме пішли ті долари і чи це справді героїство, як "робітничі" долари йдуть, якби з багата тріснув" в руки одного панка з їх табору? О дрібні, мізерні мішці! Вони думають, що демагогічним стукотом-стукотом наважяться свідоме укр. робітництво? Ні! Українські робітники вже вели на протязі довгих літ добре переконатися, хто такі ті, що "гукають і стримують". Свідоме робітництво дало тих кількасот доларів, але й знає кому дало. За кількасот доларів робітництво не впаде в зневіру, бо свідомий робітник, хоч бідний, але за десять доларів не буде ходити від соціалізму до католицизму, від католицизму до пресвітеріанізму і відкрито до брутального націоналізму. Такою безхарактерною мандрівною наші вороги не годі брзгати в очі щомоу з українських свідомих робітників і це одна з причин скаженої ненависті до нашої організації.

Даремно пують наші вороги робітництва, бо ніхто не слухає їх. Українські робітники знають дуже добре куди йшли і куди йдуть їх долари. Вони кожної хвили можуть погордитися своїми величавими свитинями — Українськими Робітничими Домами, своєю газетою, журналами і видавництвом, та своєю щирою допомогою революційному рухові в Східній Галичині. Бо робітничая українська організація це не купка кубків, братів, вестівок, і "панів добродіїв", що люблять зійтися в ресторани на "товариські забави" і "вечери" — а здорова сила, що прагне знання, правди та справедливості.

Нікому з членів робітничої організації не є тайною, що на величавому Українському Робітничому Домі в Вінніпегу тиждень до двох, та що українська робітничая преса є твором і майном самого робітництва. Хоч як тяжко живеться робітничому, але ми гордо та певно можемо сказати, що недалекі той час, як Укр. Роб. Дім позбудеться довгу. Бо кожний свідомий робітник знає, що сплачуючи довг У. Р. Д., скріплює не приватне підприємство, а власну, рідну організацію.

Місяць листопад — є місяцем пресового фонду: "Укр. Роб. Вістей", "Голосу Праці" і "Голосу Робітників". Скрізь, по широкій Канаді, де тільки знаходиться свідомий робітник, збираються добровільні данки, бо робітництво дуже добре розуміє, що тільки його власна преса боріть інтереси робітників та свідомістю їх. І ми ще дожиємо, що "Українські Робітничі Вісті" будуть виходити не два рази на тиждень, а кожного дня.

Тому й кличемо бадьорім, повним віри окликом: **Сміло товариші разом!** Одною лавою вперед до перемоги над нашими чорними ворогами. Організованістю і єдністю ми докажемо нашу силу. Робітничая преса, це наша зброя. Докажіть при кінці місяця листопада свою силу. Нехай на сторіжках Вашої газети захищається гордо мірло робітничої свідомості і солідарності: **сума пресового фонду за місяць листопад.** Теніше робітничі лави! Ще один удар в голову чорної сотні!

Хай живе класово свідоме українське робітництво Канади!

Хай живе українська робітничая преса!

Українська робітничая преса, це ознака сили і свідомості робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

НЕЗАВИДНА ДОЛЯ ГАЛИЦЬКОГО СТРЕЛЦТВА.

(Кореспонденція "У.Р.В." з Чехословаччини.)

Галицьке стрілецтво, та безгладна горстка обманливих та локнинних людей, опинилася знову перед новою безоднею. Стрільці, що служили колись в галицькій армії і по розгромі її в Галичині 1919 року армією польсько-французького генерала Галлера частинно відступили в Чехословаччину, а інші, утікаючи з польських таборів перед тифом і голодовою смертю, находили притулок також там. За кілька літ військова галицька еміграція зросла до поважного числа — десять тисяч. Чехословаччій уряд давав стрілецким сотням харчі і невелику платню за роботу по земляницях, а галицьке офіцирство в більшій частині проводило літа в пустотельстві по таборах. Деякі з них використовували свій побут в Чехословаччині і докінчували студії на університеті, але чимало було, таких, що відлежувалися на таборових ліжках, "політикували" і ждали ласки антані, яка ось-ось попросить їх в Галичину і тоді... буде рай для них.

Чехословаччій "уряд", просиджував в Відні і пустимі надіями вповолав в стрілецтво, що воно мусить ждати на "певне" вирішення східно-галицького питання милостивими панамі в Парижі. Цим самим своїм обманом віденські політики держали стрілецтво в сапій вірі та недопускали до повороту в Галичину. Немає двох думок, що повільний поворот в "окупований" край міг принести велику користь, але-ж Петрушевич з своєю брагцією не хотів лишитися без "армії".

Пам'ятний день 14. марта 1923, коли стрілецтво довідалося про правдиву ласку парижського панства, був великим і несподіваним ударом в голову галицьких скитальців. Аж в цей день прозріли засліплені обманом очі галицького робітничого і селянина в військовій — латаній брзюзі. Та було вже за пізно. Прокляття обманців — "політиків" в Відні не багато помогло. Суворая дійсність зближалася з кожним днем. Панська Польща, маючи в руках сплачений вексель на Східну Галичину з підписами найбільших стовпів світового імперіалізму, почала демагатися від чехословаччій республіки розв'язання українських таборів і стрілецких-робітничих сотень. Тай сама Чехословаччина, яка давала фонди на удержання таборів і сотень через кілька літ в наші, що колись в десятеро відліє собі ці кошти від галицької держави, по 14. марта 1923, стала перед доконанням фактом і — частинно під натиском Польщі, частинно з особистих причин видала наказ, що з 1. дня 1. листопада 1923, вона перестав удержувати галицьку військову еміграцію, а з 1. дня 1. сінця 1923, всі табори мусять перестати існувати.

Десять тисяч безпритульних галицьких стрільців опинилися в незавидному положенні. Петрушевич перестав зовсім опікуватися ними, впрочім, йому годі щонебудь зробити, бо виклятий він стрілецтвом за тяжкий обман. З Чехії, після 14. марта вихав зовсім Петрушевичівський представник Др. Евген Левіцький і нікому не було навіть вліпнутися, пожебрати деяких полекцій в чеському уряді. Рокани годували ті лаяки затуманених стрільців пустими фразами, "Скитальцями" і надіями, що "наша справа стоїть прекрасно!" — а з хвилиною, як всебічне панство копнуло їх — відрекався всего і почав дбати про себе. Шо-ж — тепер вже не потрібно їм сірої стрілецької маси. Нехай робить, що хоче...

Перед стрілецтвом стануло ребром питання: шо-ж робити далі? Утворився окремиї комітет з старшин і представників стрілецтва, який почав заступати інтереси стрілецтва перед чеським урядом і шукати виходу. Представники сержанши, вправді крапці люде, хоч до певної міри їм далеко до сірого брата, але діло в тому, шо воїни в руках розгніваної-прозрілої маси і мусять, хоч не хоч, старатися вийти з тяжкого положення. Питання: "куди подітися стрільцям?" — на зріло до найвищого степеня. Розуміється, масова орієнтація стрілецтва є на Радянську Україну. Дуже мала горстка мала "прогрішівшихся" перед польськими панамі повертає в Галичину, подаваючи-ж більшість стрілецтва горіжє прагне дістатися на Радянську Україну. Радянський український уряд не відмовляється прийняти галицьке бездомне стрілецтво, але-ж хоче він, шо би стрільці ті були відповідно забезпечені з матеріального боку. Щоби заробити цьому, стрільці повинні відітати організовану та творити хліборобські комуні. Земля дасть українська радянська держава, а знаряди мусять повільно постарати собі члени комуні.

Перший транспорт в числі тисяч стрільців в найближших днях виїжджає на Україну. За ним виїжджатимуть дальші транспорти. Цим самим, до певної міри розв'язане тяжке питання для стрілецтва.

Не будемо підчеркувати, яке велике значіння матиме для нас Галичин певний кадр військових людей на Радянській Україні, бо про це нема двох думок. Ми тільки поставимо скромне питання крикливим "патріотам", які обманували через п'ять літ бідне стрілецтво і в найтіяній хвилі кинули його на ласку і немаску долі: "Чи хоч один уряд, окрім Радянської України, заімпікував галицьким стрілецтвом так по братньому? І филомоимо цього панки — "патріоти" будуть ще дальше горлати про "окупанську більшовицьку" владу на Україні? Коли так, то відповідь на ці порожні демагогічні оклики дасть червоне галицьке стрілецтво, яке йде певним шляхом, а не парижськими викрутасами, до визволення працюючих мас Сх. Галичини від чужих і своїх панів та підпанків-крутіїв.

Уряд республіки не сповин би свого обов'язку, як би в таку хвилину небезпеки для цілого народу не прийняв строгих заходів, бо все це шкідить не тільки розвиткові але й самому існуванню держави.

Після спроби терору через кидання бомб в різних містах Польщі і замахів на державні будинки, сьогоднішній вибух являється яскравим виразом безпощадної боротьби з польською державністю — боротьби, яка вже давно ведеться в різних галузях державного життя.

Очернювання Польщі за границею, підкопування довіри до нашої держави, поширювання внутрішних неспокоїв ріжними средствами, використання тяжкого положення і творення постійних заворушень в господарському житті держави, перешкоджання в поліпшенню фінансів, з нім нехеруючися спекуляція чорної біржі, стітуче витворювання дорожнечі, викликування незадоволення серед змучених цими недостатками насе-

щораз рідше чує російську мову. Та о скільки на провінції українізація природна, в Києві вона являється "насильственою". Бо уявіть собі: заходжу на пошту, говорю по-руськи. Мені відповідають по-українськи. Я не розумію, мущу питати о поясненні. А це дуже неприємно... Знаєш у вищих школах можна стрінути студентів, які не знають російської мови. Професори мусять на старості літ вчитися української мови. Я признаю: воно так мусить бути. Тільки шо би не насильно, а поступенно...

Бачу, що могому знайомому неприємно про це говорити, тому питаю його про Академію Наук. Відповідає з захопленням: Серед дуже важких умовин київські вчені доконали подвигу. В Академії зібрано колюсальну бібліотеку, великі архіви, масу матеріялів для праці. І взагалі українська інтелігенція своєю вперто працею на культурному полі здобула собі велику пошану.

Ми не будемо додавати до цієї розмови своїх коментарів, тільки скажемо пару слів, шо до посліднього речення російського чорносотенця, яке звучить:

"І взагалі українська інтелігенція своєю вперто працею на культурному полі здобула собі велику пошану".

Ми ставимо тут питання: яка українська інтелігенція? та, що лишлася на Україні, пережила все лихоліття громадянської війни і голоду, пра-

ПАНСЬКА ПОЛЬЩА НА СМЕРТНІЙ ПОСТЕЛІ.

(Спеціальна кореспонденція до "У. Р. В." з Європи.)

Вибух в варшавській порохівні. — Відозва панського уряду. — Відповідь трудових мас. — Масові арешти і знущання по тюрьмах. — Польща — дротований горнець. — Над пропастью. — Перед великими подіями.

Вам вже відомо з телеграм про великий вибух в варшавській порохівні в жовтні 1923. Сьогодні висилаю відозву польсько-шляхецького уряду до населення Польщі, яка є дуже вірною фотографією сучасного положення Польщі.

Варшавська порохівня в твердині вилетіла в воздух о год. 9-й ранком і наслідком цього вибуху було поверх сотні жертв. Катастрофа в столиці Польщі, і то в біліській день, переякала польську буржуазію в цілій державі, тому польський уряд для заспокоєння видав слідууючі відозву: "Обивателі!

Злочинная рука зробила сьогодні замах в столиці держави, висадивши в повітря порохівні, висадивши в повітря порохівні, висадивши в повітря порохівні, висадивши в повітря порохівні.

Більше, як сто жертв впадо наслідком цього. Забито багато жовірів, жінок і дітей, не говорячи вже про шкodu на багаті мільярди і спробу зменшення оборонної сили держави.

Щасливому випадкові треба завдячити то, шо вибух охопив тільки частину складів амуніції і тимчасим неотягнув за собою нелічливих жертв та знищення цілих ділянь міст.

Уряд республіки не сповин би свого обов'язку, як би в таку хвилину небезпеки для цілого народу не прийняв строгих заходів, бо все це шкідить не тільки розвиткові але й самому існуванню держави.

Після спроби терору через кидання бомб в різних містах Польщі і замахів на державні будинки, сьогоднішній вибух являється яскравим виразом безпощадної боротьби з польською державністю — боротьби, яка вже давно ведеться в різних галузях державного життя.

находяться, дефиніва закрити "урядовою тайною". В голоді і в бруді передержування невинних людей по два дні, а опісля без жадного переслухання винищувано їх на волю. А хіж, за котрим не було кому інтервенувати, держитися ще й досі.

В Радомі арештованих катовано в нелюдський спосіб. Дехто ввешня, шо арештованих відбувалися на основі старших інвітаційних лист російських і окупайських, шо у великій степені потверджує нечувану безпальновість арештовань. Очевидно, це все підсичує розярнення, яке й без того росте, мов на дріжджах.

Вже з відозви панського уряду ясно-видно, в якому положенні зараз находяться Польща. Положення безвихідне і коли взяти під увагу, шо й більші європейські капіталістичні держави знеслені до той степені, шо відмовляються допомогти до вратання панів — шляхецька Польща докочилася до краю. Прощати. Нехай грозить пан Вітос, все це кивання пальцем в чоботі. Надходять дні, в яких загрозить дужий голос соціальної Революції на землях сьогоднішньої Польщі — і кожде пемья, насильно поневолене, відітне своїм вільним життям. В кождому разі не до великої часті польському урядові з Вітосом і 13-ма міністрами належить передсмертне обкидіння в відозві до "своих обивателів". Це тільки ознака безсилості, як і масові арешти серед комуністів та соціалістів радянщин. Панська Польща, це кілька разів дротований горнець — а звісно-ж, шо такий латаний горнець не довго може послужити. Тому терроризоване робітництво й селянство сміло та певно-жде недалеких великих подій.

Хто уміє шанувати ту інтелігенцію? Лише робітництво. Українські робітники в Канаді, помігаючи своїм годовичним братам робітникам і селянам подлуною України і Надволжа, не забули і про ту інтелігенцію, про шо свідчать ті послілки, які вони вислали для неї в Київ, навіть ще в минульшій році. І ці робітники навіть не питали ті інтелігенції, чи вона є пролетарського переконання. Робітники знали, шо раз та інтелігенція залишилася на Україні і там працює, їй треба дати поміч. Це якраз свідчить про те, шо робітники не є ворогом інтелігенції, як про це трубить часто чорносотенна преса, але робітники уміють вибрати зерно з полови.

Мусій.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 11. листопада 1917 р. розгар в Москві горожанської війни; війська, шо викликані з фронту, прилучаються до большевників.
- 11. листопада 1917 р. загальний страйк у Києві. Обложено арсеналу.
- 11. листопада 1918 р. утворення в Києві та Одесі німецьких і австрійських Рад Салдатських Депутатів.
- 11. листопада 1918 р. в Мінхені організувався Рада Робітничих і Салдатських Депутатів.
- 12. листопада 1794 р. зачипнення клубу якобінців в Парижі.
- 12. листопада 1906 р. замах в Іркутську на ген. Рененкампа; збройний замах М. Коршун покраний смертю.
- 12. листопада 1917 р. рішучий бій між радянськими військами і Керенського. Останні відступили до Гатчини.
- 12. листопада 1917 р. в Харкові влада перейшла в руки Рад.
- 12. листопада 1918 р. засновання Баварської радянської республіки.
- 12. листопада 1918 р. австрійський цисар Карло зрікся трону.
- 13. листопада 1917 р. постаново В.І.Л.Р.К. про ановлення Берестейського договору.
- 14. листопада 1917 р. Центральна Рада прийняла в свої руки урядовання цілою Україною.
- 14. листопада 1918 р. конспіративна нарада дрібнобуржуазного Українського Національного Союзу в Києві на чолі з В. Винниченком вирішила розпочати вистання проти гетьмана і вибрала Директорію.
- 15. листопада 1830 р. початок польського повстання.
- 15. листопада 1905 р. другий політичний страйк в Росії, який вибухов невадлий через незгоду серед робітництва.
- 16. листопада 1880 р. повстання в Петропавловській кріпості революціонерів А. Квятковського і А. Преснякова.
- 16. листопада 1918 р. перший збройний виступ січових стрільців у Білій Церкві, захоплення ними Хвостова.